

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum possit ibi esse aliquid superfluum? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

Utrum in cultu Dei. possit esse aliquid superfluum?

500
sup. q. 81.
a. 5. ad 1
q. 92.
ar. 1. cor.
q. ad 3.
q. inf q.
q. 104. a.
2. ad 2.
c. 3. to. 3.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod in cultu Dei non possit esse aliquid superfluum. Dicitur enim Eccles. 43. Glorificantes Deum quantumcumque poteritis, superualebit adhuc. Sed cultus diuinus ordinatur ad Deum glorificandum. Ergo nihil superfluum in eo potest esse.

¶ 2 Præterea, Exterior cultus est professio quædam cultus interioris, quo Deus colitur fide, spe, & charitate, ut * August. dicit in Enchirid. Sed in fide, & spe, & charitate, non potest esse aliquid superfluum. Ergo neque in cultu diuino.

¶ 3 Præterea, Ad diuinum cultum pertinet ut ea Deo exhibeamus, quæ à Deo accepimus. Sed omnia bona nostra à Deo accepimus. Ergo si totum quicquid possumus, facimus ad Dei reuerentiam, nihil superfluum erit in diuino cultu.

ca. 18. in
med. to. 1

SED contra est, quod * Augustinus dicit in secundo de doctrina Christiana, quod bonus verusque Christianus etiam in litteris sacris superstitiosa signamenta repudiat. Sed per sacras litteras Deus colendus ostenditur. Ergo etiam in cultu diuino potest esse superfluitas ex aliqua superfluitate.

RESPONDEO dicendum, quod aliquid dicitur superfluum dupliciter. Vno modo, secundum absolutam quantitatem: & secundum hoc non potest esse aliquid superfluum in diuino cultu: quia nihil potest homo facere quod non sit minus eo quod Deo debet. Alio modo potest esse aliquid superfluum secundum quantitatem proportionis: quia scilicet non est fini proportionatum. Finis autem diuini cultus est, ut homo Deo det gloriam, & ei se subiciat mente & corpore. Et ideo quicquid homo faciat quod pertinet ad Dei gloriam, & ad hoc quod mens hominis Deo subiciatur; & etiam corpus per moderatam refrenationem concupiscentiarum, secundum Dei & ecclesie ordinationem,

nem, & consuetudinem eorum quibus homo conuiuit: non est superfluum in diuino cultu. Si autem aliquid sit, quod quantum est de se, non pertinet ad Dei gloriam, neque ad hoc quod mens hominis feratur in Deum, aut quod carnis concupiscentiæ inordinatæ refrænentur; aut etiam si sit præter Dei & Ecclesiæ institutionem; vel contra consuetudinem communem (quæ secundum * August. pro lege habenda est): totum hoc reputandum est superfluum & superstitiosum: quia in exterioribus solum consistens, ad interiorem Dei cultum non pertinet. Vnde † August. in libro de vera religione inducit, quod dicitur Luc. 17. Regnum Dei intra vos est: loquitur contra superstitiosos, qui scilicet exterioribus principalem curam impendunt.

* in epif.
86. parâ
à pr: 1. 2.
† cap. 3.
med. 1. 1.

Ad primum ergo dicendum, quod in ipsa Dei glorificatione implicatur, quod id quod sit, pertinet ad Dei gloriam: per quod excluditur superstitutionis superfluitas.

Ad secundum dicendum, quod per fidem, spem, & charitatem, anima subiicitur Deo. Vnde in eis non potest esse aliquid superfluum. Aliud autem est de exterioribus actibus, qui quandoque ad hæc non pertinent.

Ad tertium dicendum, quod ratio illa procedit de superfluo quantum ad quantitatem absolutam.

QVÆST. XCIV.

De idololatria, in quatuor articulos diuisa.

Inde considerandum est de idololatria.

- D** Et circa hoc quaeruntur quatuor.
- ¶ Primo, utrum idololatria sit species superstitutionis?
 - ¶ Secundo, utrum sit peccatum?
 - ¶ Tertio, utrum sit grauissimum peccatorum?
 - ¶ Quarto, de causa huius peccati. Vtrum autem cum idololatriæ sit communicandum, dictum est supra cum de infidelitate ageretur.